

29/03/2023

29 Μαρτίου 1896: Ο Σπύρος Λούης κερδίζει τον Μαραθώνιο - Αποθεώθηκε στο Παναθηναϊκό Στάδιο

/ [Επικαιρότητα](#)

Την πέμπτη ημέρα των Α' Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας δέσποζε το αγώνισμα του Μαραθωνίου, ένα αγώνισμα που είχε εισηγηθεί ο γάλλος φιλόλογος Μισέλ Μπρεάλ, σε ανάμνηση της διαδρομής του Φειδιππίδη μετά τη Μάχη του Μαραθώνα.

Την Παρασκευή 29 Μαρτίου 1896 (10 Απριλίου με το νέο ημερολόγιο), 17 αθλητές από πέντε χώρες παρατάχθηκαν στην αφετηρία στη γέφυρα του Μαραθώνα, για να διανύσουν τα 40 χιλιόμετρα της διαδρομής μέχρι τον τερματισμό στο **Παναθηναϊκό Στάδιο**, όπου 100.000 κόσμος είχε συγκεντρωθεί για να αποθεώσει τους νικητές, πιστεύοντας ακράδαντα ότι κάποιος Έλληνας θα κόψει πρώτος το

νήμα.

Άλλωστε, μόνο οι Έλληνες αθλητές είχαν τρέξει μαραθώνιο και ο **Ούγγρος Κέλνερ** μια φορά στη Βουδαπέστη. Οι υπόλοιποι τρεις ξένοι είχαν έλθει στην Αθήνα για την περιπέτεια και τη χαρά της συμμετοχής. Ο Ιταλός **Κάρλο Αϊρόλντι** αποκλείστηκε από τον αγώνα, επειδή θεωρήθηκε επαγγελματίας. Όλοι στο Παναθηναϊκό Στάδιο στοιχημάτιζαν ότι νικητής θα ήταν ο έμπειρος **Χαρίλαος Βασιλάκος** ή ο **Ιωάννης Λαυρέντης** που είχε το ρεκόρ διαδρομής με 3 ώρες 11 λεπτά και 27 δευτερόλεπτα. Η απόσταση του Μαραθωνίου εκείνη την εποχή ήταν 40 χιλιόμετρα και όχι 42 χιλιόμετρα και 195 μέτρα, όπως είναι σήμερα και καθορίστηκε από τη ΔΟΕ το 1908.

Την εκκίνηση έδωσε ακριβώς στις 2 το μεσημέρι με πιστολιά αφέτης, ο **ταγματάρχης Παπαδιαμαντόπουλος**. Τους αθλητές ακολουθούσαν γιατροί, νοσοκόμες και κριτές πάνω σε ποδήλατα και ιππήλατες άμαξες. Ο **Γάλλος Αλμπέν Λερμιζιό** ανέλαβε να οδηγήσει. Έχοντας άγνοια της χωμάτινης διαδρομής, έδωσε γρήγορο τέμπο στην κούρσα και μέχρι το **Πικέρμι** είχε ξεφύγει από τους υπόλοιπους κατά 2 χιλιόμετρα. Τον ακολουθούσαν ο **Αυστραλός Φλακ**, ο **Αμερικανός Μπλέικ** και ο **Ούγγρος Κέλνερ**. Οι Έλληνες αθλητές, γνωρίζοντας τις δύσκολες συνθήκες της διαδρομής, έτρεχαν έξυπνα και υπολογισμένα, μένοντας πίσω. Στο **Πικέρμι**, πρώτος από τον όμιλο των Ελλήνων αθλητών έφθασε ο **Σπύρος Λούης**. Σταμάτησε για λίγο, ήπια ένα ποτήρι κρασί και δήλωσε στους χωρικούς που τον επευφημούσαν ότι ένοιωθε σίγουρος για τη νίκη του.

Η στιγμή της άφιξης του Σπύρου Λούη

Μετά το **Πικέρμι** αρχίζουν οι μεγάλες ανηφόρες, που δυσκολεύουν ακόμη και σήμερα τους μαραθωνοδρόμους. Ο προπορευόμενος Λερμιζιό επιβράδυνε το βήμα του από την κούραση, το ίδιο και ο Κέλνερ, ενώ ο **Μπλέικ** εγκατέλειψε. Πάντως, ο Γάλλος εξακολουθούσε να προηγείται και πέρασε πρώτος από το Χαρβάτι (σημερινή Παλλήνη), όπου οι χωρικοί του πρόσφεραν λουλούδια. Όμως, στο 32ο χιλιόμετρο οι δυνάμεις του τον πρόδωσαν και αναγκάστηκε και αυτός να εγκαταλείψει. Επικεφαλής τέθηκε τότε ο **Αυστραλός Φλακ**, ένας αθλητής ημιαντοχής. Ο Βασιλάκος, που ήταν το μεγάλο φαβορί, ο **Σπύρος Λούης** και ο **Σπύρος Μπελόκας** ακολουθούσαν με άνεση τον Αυστραλό.

ΖΗ ΕΙΣ ΤΟ ΜΑΡΟΥΣΙ

ΟΜΙΛΕΙ Ο ΛΟΥΗΣ

ΠΩΣ ΕΝΙΚΗΣΕ ΤΟΤΕ

Με τόν έορτασμόν τής 40ετηρίδος από τής αναβιώσεως τών ολυμπιακών αγώνων, ξυπνά εις τήν ψυχήν όλων τών Έλλήνων ή ύπερηφανεία, που ένοιωσεν όλη ή Έλλάς, πρό 48 έτών, όταν έγιναν οι πρώτοι διεθνείς ολυμπιακοί αγώνες και ήλθε νικητής του Μαραθωνείου δρόμου ένας Έλλην άθλητής, ο Σπύρος Λούης. Οι παλαιότεροι ένθουμούνται τήν φρενίτιδα του ένθουσιασμού, που κατέλαβεν όλον τόν ελληνικόν κόσμον, ο οποίος κατέκλυζε τάς κερκίδας του Σταδίου, όταν είσηλθεν ο πρώτος μαραθωνοδρόμος εις τόν στίβον ένω εις τόν Ιστών τής σημαίας έκυμάτιζαν τά ελληνικά χρώματα. Τί ήταν ο άθλητής εκείνος που έδόξασε τό έλληνικόν όνομα, όλοι τό ξέρουμε. "Ένας απλοϊκός εργάτης, που κουβαλούσε τότε μάρμαρα ά-

Ο Λούης σήμερα

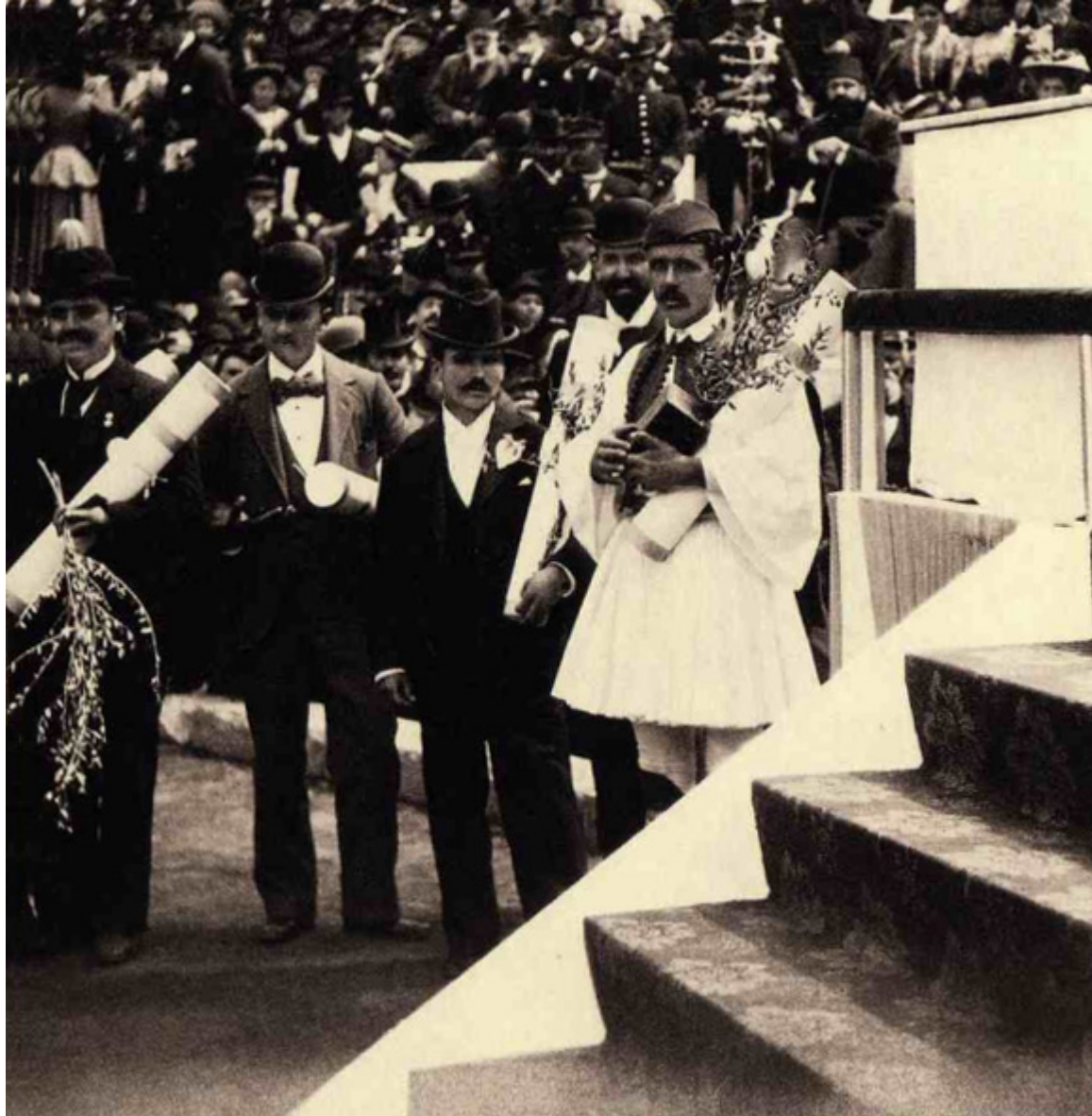
αυτό που είπα δέν τό ξέχασα. "Όταν μετά ένα χρόνο απολύθηκα άπ' τό στρατό, άκουσα που έρχόνταν ξένοι άπ' όλα τά μέρη για τούς αγώνες,

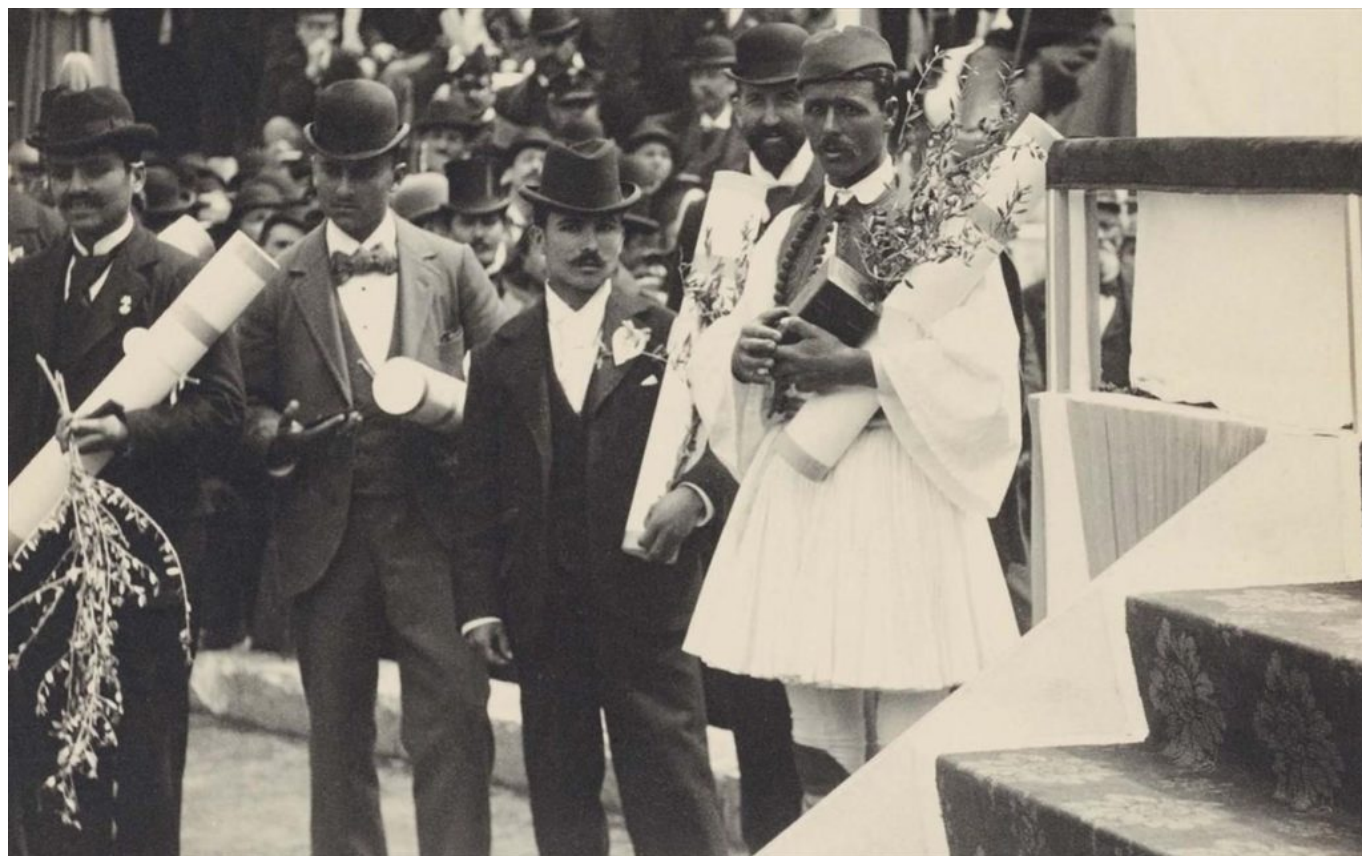
που θά γινόνταν στις 29 Μαρτίου, γι' αυτούς που μου μίλησε ο συνταγματάρχης μου. "Άπ' τούς συντρόφους μου με τούς όποιους δουλεύαμε μαζί, έμαθα πως πολλοί γνωστοί μας θά τρέχανε με τούς ξένους. Μεταξύ αυτών ήταν ο καφετζής που είχα μαγαζί στο Χαλάνδρι και ο Παπασυμεών άπ' τό Μαρούσι. Μιά μέρα έπρόκειτο αυτοί να δοκιμάσουν τήν άντοχή τους και πήγαν στο Μαραθώνα. Δέν έχασα καιρό. "Έπληρα μερικούς δικούς μου και με κάρρο του φίλου μας Μαργέτη Αγία Παρασκευή. Σε λίγο είδαμε ά-

Στο 34ο χιλιόμετρο ο **Φλακ** είπε σ' έναν ποδηλάτη να τρέξει γρήγορα στο Στάδιο και να αναγγείλει τη νίκη του. Οι 100.000 με το άκουσμα της είδησης πάγωσαν. Νωρίτερα, είχαν δει τον Αμερικανό Γκάρετ να κερδίζει στη δισκοβολία, ένα αγώνισμα καθαρά ελληνικό. Στο 37ο χιλιόμετρο ο Λούης, με αλλαγή ρυθμού, προσπέρασε τον **Φλακ**, ο οποίος κατέβαλε την ύστατη προσπάθεια να παραμείνει στην πρωτοπορία, αλλά κατέρρευσε και εγκατέλειψε.

Ο 23χρονος **Σπύρος Λούης**, νερούλας στο επάγγελμα, είχε μπει την τελευταία στιγμή στον Ολυμπιακό Μαραθώνιο, ως πέμπτος στον δεύτερο αγώνα πρόκρισης για τη συγκρότηση της ελληνικής ομάδας με την προτροπή του Παπαδιαμαντόπουλου, ο οποίος ήταν διοικητής του Λούη, όταν υπηρετούσε τη θητεία του στο στρατό και γνώριζε καλά ότι διέθετε μεγάλη άντοχή στο τρέξιμο. Ο νεαρός Μαρουσιώτης δεν εφάρμοσε κάποια συγκεκριμένη τακτική στον αγώνα. Απλώς έτρεχε. Όμως, φρόντιζε να τρέχει με σταθερό ρυθμό κι αυτό ήταν τελικά

που μέτρησε στην κούρσα.

Με το που είδε τον Λούη στην κεφαλή της κούρσας τρία χιλιόμετρα πριν από τον τερματισμό, ο Παπαδιαμαντόπουλος μετέβη έφιππος στο στάδιο κι ενημέρωσε αμέσως τον **Γεώργιο Α'** και τη βασιλική οικογένεια ότι ένας Έλληνας προηγείται. Η είδηση μεταδόθηκε από στόμα σε στόμα και μια κραυγή συγκλόνησε το Στάδιο, «Έλλην, Έλλην».

Η βράβευση του Σπύρου Λούη

Ο **Σπύρος Λούης** μπήκε, πράγματι, πρώτος στο Παναθηναϊκό Στάδιο, μέσα σε γενικό παραλήρημα των φιλάθλων. Ο χρόνος του, 2 ώρες 58 λεπτά και 50 δευτερόλεπτα, ήταν ο καλύτερος που είχε σημειωθεί στην απόσταση. Δεύτερος τερμάτισε ο **Χαρίλαος Βασιλάκος** σε 3 ώρες 6 λεπτά και 3 δευτερόλεπτα, καθώς έχασε πολύτιμο χρόνο συνδιαλεγόμενος με τους χιλιάδες θεατές που τον αποθέωναν κατά μήκος της διαδρομής. Τρίτος κατετάγη ο **Σπυρίδων Μπελόκας**, ο οποίος όμως ακυρώθηκε, ύστερα από καταγγελία ότι είχε διανύσει μέρος του Μαραθωνίου πάνω σε κάρο! Έτσι, την τρίτη θέση πήρε ο Ούγγρος **Γκιούλα Κέλνερ** σε 3 ώρες 9 λεπτά και 35 δευτερόλεπτα, που πάντως δεν βραβεύτηκε, καθώς μετάλλια έπαιρναν μόνον οι δύο πρώτοι.

Στον αγώνα ζήτησε να πάρει μέρος και μια γυναίκα, η **Σταμάτα Ρεβύθη**. Οι κριτές δεν την άφησαν, καθώς δεν προβλεπόταν συμμετοχή γυναικών στους **Ολυμπιακούς Αγώνες**. Σε ένδειξη διαμαρτυρίας, η τριαντάχρονη γυναίκα έτρεξε

μόνη της την επομένη μέρα (30 Μαρτίου) και διάνυσε τη διαδρομή σε 5 ώρες και 30 λεπτά.

Την Τετάρτη 3 Απριλίου 1896, ημέρα λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων, έγινε η τελετή απονομής των μεταλλίων στους νικητές όλων των αγωνισμάτων. Ο **Σπύρος Λούης**, εν μέσω γενικής αποθέωσης στο κατάμεστο **Παναθηναϊκό Στάδιο**, έλαβε κλάδο ελαίας και το ασημένιο μετάλλιο (χρυσό δεν προβλεπόταν τότε) και ο δεύτερος **Χαρίλαος Βασιλάκος**, ένα δάφνινο στεφάνι και το ασημένιο μετάλλιο.

Ο **Σπυρίδων Λούης** ήταν πλέον λαϊκός ήρωας. Όλοι ήθελαν να του προσφέρουν ένα δώρο και να κλέψουν λίγη από τη δόξα του. Από τις εφημερίδες εποχής διαβάζουμε: *«Ο κύριος Κυπαρίσσης πρόεδρος της συντεχνίας αργυροχρυσόχων, του πρόσφερε μία χρυσή αλυσίδα, ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου κύριος Τζιβανόπουλος ένα δαχτυλίδι, ο καφεπώλης Δημήτριος Μπαβέας δωρεάν καφέδες για ένα χρόνο, ο Παύλος Αθανασίου 100 οκάδες κρασί, η ξενοδόχος Δήμητρα Βιβή δωρεάν φαγητό εφόρου ζωής, οι Σιδηρόδρομοι Αττικής δωρεάν εισιτήριο εφόρου ζωής, ο Μιχαήλ Βόδας μια κυνηγετική καραμπίνα και η εταιρεία Σίνγκερ μία ραπτομηχανή».*

Πηγή: Σαν Σήμερα